

УДК 340.13:007:004.08

DOI <https://doi.org/10.32782/2521-6473.2022-3.5>

І. П. Кушнір, докторка юридичних наук, заступниця начальника кафедри адміністративної діяльності Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького

С. В. Адамчук, кандидат наук з державного управління, старший викладач кафедри адміністративної діяльності Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького

ПРО VIBER ТА TELEGRAM КАНАЛИ ЯК ЗАСОБИ ПОШИРЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ КРІЗЬ ПРИЗМУ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

У статті здійснюється характеристика Viber та Telegram каналів як засобів поширення інформації крізь призму інформаційного законодавства України.

Аналізуються поняття «Telegram-каналів», «Viber-каналів». Їхня класифікація, позитивні та негативні явища, що можуть виникати під час поширення інформації, а також методи боротьби із розповсюдження недостовірної інформації останніми.

Наводяться деякі властивості інформації, досліджуються поняття «масова інформація», «засоби масової інформації», «офіційна інформація», засоби поширення цих видів інформації тощо. Аналізується судова практика щодо інформації, яка поширюється через мережу Інтернет. Відокремлено публічні та приватні (закриті) Telegram канали.

На підставі аналізу проекту Закону України «Про медіа» визначено, що такі засоби поширення масової інформації як Viber та Telegram-канали у Проекті не згадуються. Запропоновано доповнити цей законопроект статтею, що визнала би Viber та Telegram-канали та інші месенджери засобами поширення масової інформації.

Запропоновано не ототожнювати такі засоби поширення інформації як веб-сайти у мережі Інтернет та Viber і Telegram канали, оскільки останні працюють в межах відповідних месенджерів, в основі роботи яких лежать функції IP-телефонії, без безпосереднього доступу до мережі Інтернет. У той же час, у кібер- (цифровому) просторі поряд із глобальною мережею Інтернет цифрова інформація може поширюватись і іншими шляхами.

Пропонується доповнення інформаційного законодавства України деякими нормами, що врегулюють використання Viber та Telegram каналів як засобів поширення масової та офіційної інформації.

Ключові слова: масова інформація, засоби масової інформації (медіа), офіційна інформація, Telegram-канал, Viber-канал, кіберпростір, інформаційно-правові відносини.

I. P. Kushnir, S. V. Adamchuk. About Viber and Telegram channels as a means of disseminating information through the prism of the information legislation of Ukraine

The article characterizes the Viber and Telegram channels as means of disseminating information through the prism of information legislation of Ukraine.

The relevance of the topic raised in the article is due to the lack of clear legal regulation of the following issues: does the information disseminated in the specified channels belong to the mass media, is the disseminator subject to legal responsibility for the illegal dissemination of information, the authenticity of the information sent, is the official information sent by these channels by state authorities or local self-government bodies, etc.

The concepts of "Telegram channels" and "Viber channels" are analyzed. Their classification, positive and negative phenomena that can occur during the dissemination of information, as well as methods of combating the dissemination of false information by the latter.

Some properties of information are given, the concepts of "mass information", "mass media", "official information", means of distribution of these types of information, etc. are explored. Jurisprudence regarding information distributed via the Internet is analyzed. Public and private (closed) Telegram channels are separated.

Based on the analysis of the draft Law of Ukraine "On Media", it was determined that such means of mass information distribution as Viber and Telegram channels are not mentioned in the Draft. It is proposed to supplement this draft law with an article that would recognize Viber and Telegram channels and other messengers as means of spreading mass information.

It is suggested not to identify such means of information distribution as websites on the Internet and Viber and Telegram channels, since the latter work within the limits of the respective messengers, the basis of which are the functions of IP telephony, without direct access to the Internet. At the same time, in the cyber (digital) space, along with the global Internet, digital information can be spread in other ways.

It is proposed to supplement the information legislation of Ukraine with some norms regulating the use of Viber and Telegram channels as a means of disseminating mass and official information.

© І. П. Кушнір, С. В. Адамчук, 2022

Key words: *mass information, mass media (media), official information, Telegram channel, Viber channel, cyberspace, information and legal relations.*

Постановка проблеми. Право на інформацію в Україні є основоположним правом, передбаченим ст. 34 Конституції, зміст якого полягає у вільній можливості кожного збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб – на свій вибір [5, ст.34]. Поряд із цим законодавець передбачає можливість обмеження здійснення цього права законом в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя [5, ст.34].

Таким чином, із реалізації права на інформацію виникають інформаційно-правові відносини, які пов'язані з основними правилами ведення інформаційної діяльності, зокрема є суспільними відносинами щодо вираження відповідних відомостей, їх поширення та зберігання [6, с. 2].

У системі інформаційно-правових відносин засоби масової інформації (далі – ЗМІ, медіа) займають одне із перших місць. Життя як кожного окремого індивіда, так і суспільства у цілому, сьогодні неможливо уявити без ЗМІ. Стрімкий розвиток інформаційних технологій вимагає від кожного із нас швидкого призвичаювання, у тому числі, і до нових видів ЗМІ, безпосередньо пов'язаних із функціонуванням мережі Інтернет чи віртуального простору (кіберпростору).

Протягом останніх років одним із найпопулярніших засобів поширення інформації стали Telegram і Viber канали. Вперше ці канали з'явилися ще у 2015 році і швидко завоювали прихильність користувачів. Зараз переважна більшість публічних осіб, органів державної влади та місцевого самоврядування, редакції газет та журналів тощо використовують Telegram і Viber канали з метою швидкої та безперебійної доставки інформації своїй аудиторії.

Особливо загострилась проблема поширення такої інформації після початку повномасштабної збройної агресії Російської Федерації проти України 24 лютого 2022 року. Було створено величезну кількість нових Telegram і Viber каналів, по яких розповсюджується часто недостовірною інформація, а часто з обмеженим доступом.

У той же час, нині відсутня чітка законодавча регламентація, чи відноситься до масової інформація, що поширюється в зазначених каналах, чи підлягає особа-поширювач юридичній відповідальності за неправомірне розповсюдження інформації, достовірність надісланої інформації, чи є офіційною інформація, що розсилається по цих каналах органами державної влади чи місцевого самоврядування тощо. Сукупність цих питань зумовлюють актуальність та необхідність здійснення дослідження зазначеної теми.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання порушеної проблеми. Висвітлення окремих проблем правового режиму інформації займалися І. А. Арістова, К. І. Беляков, Р. А. Калюжний, І. П. Кушнір, В. О. Негодченко, Є. Б. Тихомирова, В. С. Цимбалюк та інші. Результати аналізу наукової літератури свідчать, що у відповідних дослідженнях знаходять своє відображення лише теоретичні погляди на зазначену проблематику. Однак, нами звернуто увагу на той факт, що у вітчизняній науці інформаційного права практично не розмежовуються способи та засоби поширення такої інформації у кіберпросторі, характеристика її правового режиму саме крізь призму способів поширення у цифровому просторі месенджерів тощо.

Метою статті є характеристика використання Viber та Telegram каналів як засобів поширення інформації крізь призму інформаційного законодавства України.

Результати. Поширення інформації Viber та Telegram каналами перебуває у кореляційному зв'язку із розповсюдженням, розширенням обсягу, доведенням до широкого загалу відомостей, наділення якості масової інформації. Відповідно до статті 22 Закону України «Про інформацію» масовою є інформація, що поширюється з метою її доведення до необмеженого кола осіб [14, ст. 22]. Ця ж стаття містить законодавче визначення «засобів масової інформації» – засоби, призначені для публічного поширення друкованої або аудіовізуальної інформації [14, ст. 22]. Однак, зазначене поняття є застарілим і не відповідає нинішньому рівню цифрового розвитку сфери медіа.

Вартує уваги твердження К. Примакова щодо властивостей інформації, у тому числі і масової, інформація – це:

- відомості про події та явища, що відбуваються у суспільстві та державі;
- відомості, які є документованими або публічно оголошеними у порядку, встановленому законом;
- об'єкт цивільних та управлінських відносин, вона зараховується до категорії нематеріальних благ;
- джерелами інформації є суб'єкти її виготовлення та поширення за допомогою технічних пристроїв та комунікативних систем [11, с. 24].

Цілком погоджуємося із думкою І. М. Артамонової, яка відзначає, що сьогодні в українському журналістикознавстві спостерігається бурхливий процес становлення нової термінології, з'явилося багато варіантів визначень засобів масової інформації, серед яких: четверте медіа, нове медіа, цифрове медіа,

Інтернет-ЗМІ, Інтернет-видання, онлайнові ЗМІ, on-line ЗМІ, електронні ЗМІ, е-ЗМІ, мережеві ЗМІ, веб-ЗМІ, мас-медіа українського Інтернету, e-media, onlinemedia, нью-медіа» [1, с. 45].

Цікавою і вартою уваги також є позиція К. Примакова, який класифікує ЗМІ за технічним та інституційним аспектом. А саме:

1. Засоби масової інформації, до яких коректніше відносити: електронно-обчислювальні машини (ЕОМ); телекомунікаційні мережі; портативні носії з програмним забезпеченням (мобільні телефони, планшети тощо).

2. Установи (органи) масової інформації: інформаційні агентства; редакції газет, журналів, альманахів (у тому числі електронних), книжкової продукції; редакції радіостанцій і телевізійних каналів; підприємства, які займаються організаціями масових заходів, PR-агенції; наукові заклади з дослідження питань масової інформації.

Запропонована диференціація засобів масової інформації дозволить відмежувати об'єкт (технічні пристрої для обробки та оприлюднення інформації) від суб'єкта масової інформації, до якого варто відносити установи (органи) масової інформації, а також фізичних осіб, які її виготовляють та поширюють. Таке розмежування, зокрема, вплине на якісне встановлення кваліфікуючих ознак в адміністративному провадженні у разі притягнення суб'єктів масової інформації до юридичної відповідальності за правопорушення, що вчиняються в цій сфері [10, с. 149].

Законом України «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)» від 23.09.2021 року до засобів масової інформації віднесено друкований засіб масової інформації, інтернет-засіб масової інформації, інформаційне агентство, суб'єкт інформаційної діяльності у сфері телебачення і радіомовлення [13, ст. 1]. Цим же Законом в Україні вперше дано визначення поняття «інтернет-засіб масової інформації» (інтернет-ЗМІ), а саме засіб масової інформації, що регулярно поширює інформацію у текстовій, аудіовізуальній чи іншій формі в електронному (цифровому) вигляді у мережі Інтернет через веб-сайт під сталою назвою як індивідуалізуючою ознакою [13, ст. 1]. Тобто законодавцем встановлено обов'язкову ознаку інтернет-ЗМІ – поширення інформації в електронному (цифровому) вигляді **лише у мережі Інтернет через веб-сайт**.

Цікавим фактом є те, що Верховний Суд прирівняв інформацію, розміщену на веб-сайті, до масової, а засоби, що розміщують таку інформацію в мережі Інтернет – до засобів масової інформації. Зокрема, переглядаючи в касаційному порядку справу № 927/791/18, Суд дійшов висновку, що під поширенням інформації варто розуміти: опублікування її у пресі, передання по радіо, телебаченню чи з використанням інших засобів масової інформації; поширення в мережі Інтернет чи з використанням інших засобів телекомунікаційного зв'язку; викладення в характеристиках, заявах, листах, адресованих іншим особам; повідомлення в публічних виступах, в електронних мережах, а також в іншій формі хоча б одній особі.

Інформація, яка поширюється через мережу Інтернет, орієнтована на необмежене коло осіб, відповідно є масовою інформацією. Інтернет-видання (веб-сайт) є засобом, призначеним для публічного поширення друкованої або аудіовізуальної інформації, а відповідно є засобом масової інформації [4]. Аналогічної позиції Верховний Суд дотримується і при розгляді справи № 914/371/19 [4].

Визначення «Інтернет» міститься у Законі України «Про електронні комунікації», згідно з яким мережа Інтернет – це глобальна електронна комунікаційна мережа, що призначена для передачі даних та складається з фізично та логічно взаємоз'єднаних окремих електронних комунікаційних мереж, взаємодія яких базується на використанні єдиного адресного простору та на використанні інтернет-протоколів, визначених міжнародними стандартами [12, ст. 2].

На нашу думку, не варто ототожнювати такі засоби поширення інформації як веб-сайти у мережі Інтернет та Viber і Telegram канали, оскільки останні працюють в межах відповідних месенджерів, в основі роботи яких лежать функції IP-телефонії, без безпосереднього доступу до мережі Інтернет. У той же час, у кібер- (цифровому) просторі поряд із глобальною мережею Інтернет цифрова інформація може поширюватись і іншими шляхами.

Кіберпростір – середовище (віртуальний простір), яке надає можливості для здійснення комунікацій та/або реалізації суспільних відносин, утворене в результаті функціонування сумісних (з'єднаних) комунікаційних систем та забезпечення електронних комунікацій з використанням мережі Інтернет та/або інших глобальних мереж передачі даних [16, ст. 1].

Основними засобами поширення масової інформації зараз якраз і виступають Viber та Telegram канали, що, на нашу думку, «незаслужено» залишено поза увагою.

Як вже було сказано вище, сьогодні офіційними Viber і Telegram каналами прес-служби Президента України, Голови Верховної Ради України, Прем'єр Міністра України, облдержадміністрацій, органів місцевого самоврядування тощо швидко та безперервно доставляється інформація своїй аудиторії.

Telegram-канал – це інструмент месенджера Telegram, що дозволяє доставляти інформацію абонентам. Telegram-канали працюють за абонентською моделлю. Це стрічка новин з елементами блогу. Користувач робить підписку на канал, щоб регулярно отримувати інформацію. Повідомлення, яке надсилається до каналу, надходить абонентам не від імені автора, а від імені каналу [18].

Таким чином, можна зробити висновок, що і Telegram, і Viber канали є засобами поширення інформації необмеженому колу осіб у цифровому просторі, а не у мережі Інтернет.

Telegram канали бувають:

А) публічні – загальнодоступні та відкриті до приєднання чи підписки будь-якого користувача. Ці канали доступні в результаті глобального пошуку, можуть охоплювати необмежену аудиторію та приймати величезні спільноти за будь-яким інтересом. Останні є інструментом для трансляції публічних повідомлень широкій аудиторії. Канали можуть мати необмежену кількість підписників. Нові підписники можуть бачити всю історію повідомлень у каналі, коли вони приєднуються [8].

Б) приватні (закриті) – усі канали після створення попередньо є закритими – це означає, що потрібно додати користувачів або використовувати посилання для запрошення, щоб приєднатися та побачити цей закритий канал [8].

Публічні канали мають постійне ім'я, адресу, їх можна знайти пошуком у Telegram [18]. У даному науковому дослідженні зосереджено увагу на публічних каналах поширення інформації.

Необхідно зазначити, що Telegram-канали в умовах цифрової журналістики стали одним з інструментів медіа, які дають змогу диверсифікувати донесення інформації до користувачів. Серед позитивів такої платформи – швидкість донесення інформації, лаконічність, можливість подавати мультимедійні матеріали, відносна простота, доступність та дешевизна поширення інформації через Telegram. Серед негативів, на нашу думку, варто назвати суб'єктивність публікацій, маніпуляцій, фейкової інформації, можливість їх використання в арсеналах інформаційних воєн [3, с. 123].

З метою обмеження розповсюдження недостовірної інформації, боротьбою зі створенням фейкових Telegram-каналів, що від імені публічних, офіційних осіб, ЗМІ тощо публікують недостовірну інформацію, адміністрацією Telegram започатковано проведення так званої «верифікації».

Термін «верифікація» означає перевірку істинності, встановлення достовірності, підтвердження вірогідності чого-небудь [19]. Верифікація Telegram-каналу є доказом того, що профіль каналу представляє заявлену особу чи організацію. Символ «» знаходиться біля назви каналу та дозволяє користувачу пере-свідчитись, що зазначений канал і справді належить заявленій особі (організації, ЗМІ тощо). Аналогічна функція передбачена і для Viber-каналів, що носять іншу назву – публічні акаунти. Символом верифікації у Viber є зелена позначка «».

Сьогодні більшість Viber та Telegram-каналів перших осіб держави, офіційних медіа, органів державної влади та місцевого самоврядування здійснили верифікацію, що сприятиме підвищенню довіри та зміцненню авторитета цих каналів. Вбачається за доцільне вказаним вище суб'єктам поширення інформації рекомендувати здійснити відповідну верифікацію власних каналів.

Крім того, в межах даного дослідження вважаємо за доцільне визначити: поняття «офіційна інформація»; чи відносяться Viber та Telegram-канали до форм підготовки та оприлюднення офіційної інформації.

Визначення «офіційна інформація» передбачене Законом України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації» – це офіційна документована інформація, створена в процесі діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, яка доводиться до відома населення в порядку, встановленому Конституцією України, законами України «Про інформацію» та «Про доступ до публічної інформації», цим Законом [15, ст. 1]. Цим же Законом передбачено поняття «висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні» – одержання, збирання, створення, поширення, використання і зберігання інформації про діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування, задоволення інформаційних потреб громадян, юридичних осіб про роботу цих органів [15, ст. 1]. Тобто офіційна інформація має дві основні ознаки: публічності та оприлюднення [7, с.127].

Гарантованість права на інформацію є одним із законодавчо закріплених принципів інформаційних відносин у державі. Саме тому встановленні чинним законодавством ряд інформаційних гарантій спрямовано на наповнення декларованих можливостей реальним змістом. Гарантії реалізації права на офіційну інформацію встановлюють діалог між суб'єктами владних повноважень і громадянами. Суб'єкти владних повноважень для забезпечення комплексу гарантій права громадян на офіційну інформацію реалізують функції, що надають можливість громадянам збирати, створювати, отримувати, поширювати, зберігати, використовувати інформацію, що є відкритою і знаходиться у розпорядженні суб'єктів владних повноважень [9, с. 217].

Цікавою є класифікація інформації в органах державного управління, запропонована Т. В. Гаманом. А саме, офіційна і неофіційна; горизонтальна і вертикальна; за змістом і цільовим призначенням; можливими соціальними наслідками; ступенем доступності; за джерелом виникнення і напрямком руху; за ознакою щодо середовища формування; за засобом вираження; за ступенем стабільності і визначеності, а також на основі її співвідношення з часом (інформація про минуле, у режимі реального часу, прогнози на майбутнє) [2, с. 308].

На нашу думку, розподіл інформації на офіційну та неофіційну є недоречним, у зв'язку з тим, що інформація, якою володіє державний орган влади завжди є офіційною. Ця позиція обґрунтована тим, що

такі поняття, як «офіційна інформація», «офіційні джерела» пов'язуються з діяльністю органів державної влади, із законною діяльністю, спеціально уповноваженим компетентним органом, державним службовцем чи посадовою особою на підставі службового обов'язку [7, с. 126].

Інформація про діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування може отримуватися засобами масової інформації безпосередньо або через їхні інформаційні служби чи бути зібрана працівниками засобів масової інформації.

Інформаційні служби (інформаційні управління, інформаційно-аналітичні підрозділи, прес-служби, прес-центри, управління і центри громадських зв'язків, прес-бюро, прес-секретарі та прес-аташе з відповідним апаратом) органів державної влади та органів місцевого самоврядування збирають, аналізують, обробляють та оперативно надають інформацію про діяльність цих органів у повному обсязі засобам масової інформації, крім випадків, передбачених Законом України «Про державну таємницю».

Для висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування їх інформаційні служби мають право використовувати такі форми підготовки та оприлюднення інформації:

- випуск і поширення бюлетенів (спеціальних бюлетенів), прес-релізів, оглядів, інформаційних збірників, експрес-інформації тощо;
- проведення прес-конференцій, брифінгів, організація інтерв'ю з керівниками органів державної влади та органів місцевого самоврядування для працівників вітчизняних і зарубіжних засобів масової інформації;
- підготовка і проведення теле- і радіопередач;
- забезпечення публікацій (виступів) у засобах масової інформації керівників або інших відповідальних працівників органів державної влади та органів місцевого самоврядування;
- створення архівів інформації про діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування;
- інші форми поширення офіційної інформації, що не суперечать законодавству України [15, ст. 6].

Таким чином, інформація, джерелами поширення відповідними каналами якої є органи державної влади та місцевого самоврядування, є офіційною. Проаналізувавши зазначені вище норми, можна зробити висновок, що хоча і Законом безпосередньо не передбачено такої форми поширення офіційної інформації як Viber і Telegram-канали, однак, зважаючи на їхню популярність, доречно було б виділити останні.

Варто також зазначити, що ще з кінця 2019 року на розгляді у Верховній Раді України перебуває проект Закону України «Про медіа». Законопроект приймається, у тому числі, у зв'язку із міжнародними зобов'язаннями України щодо імплементації у національне законодавство норм Директиви Європейського парламенту та Ради 2010/13/ЄС про аудіовізуальні медіа послуги від 10 березня 2010 року зі змінами, внесеними Директивою (ЄС) 2018/1808 від 14 листопада 2018 року, тобто закріпити на рівні Закону оновлений комплекс правових норм у галузі аудіовізуальних медіа, який би відповідав європейським стандартам та сучасному рівню технологічного розвитку, спростив державне регулювання галузі, визначив ефективні та сучасні засади захисту прав споживачів на вільне отримання інформації, а також законні механізми визначення і обмеження шкідливого контенту.

Цей законопроект спрямований на забезпечення реалізації права на свободу вираження поглядів, права на отримання різнобічної, достовірної та оперативної інформації, на забезпечення плюралізму думок і вільного поширення інформації, на захист національних інтересів України та прав користувачів медіа-сервісів, регулювання діяльності в сфері медіа відповідно до принципів прозорості, справедливості та неупередженості, стимулювання конкурентного середовища, рівноправності і незалежності медіа [17].

Заслужують на увагу такі новели, передбачені цим законопроектом. Зокрема, масова інформація – будь-яка інформація, що поширюється з метою її доведення до широкої публіки у будь-якій формі. Медіа (засіб масової інформації) – засіб поширення масової інформації у будь-якій формі, яке періодично чи регулярно виходить в світ під постійною назвою в якості індивідуалізуючої ознаки. Онлайн-медіа – медіа, що поширює інформацію у текстовій, аудіо, візуальній чи іншій формі у електронному (цифровому) вигляді за допомогою мережі Інтернет, у тому числі з використанням програмного забезпечення та пристроїв для інтерактивних масових комунікацій, крім аудіовізуальних медіа. Поряд із цим, у законопроекті зберігається поняття «друкованого» та «аудіовізуального» медіа.

Таким чином, законодавець, крім застарілих, вводить новий термін – «онлайн-медіа», а також загальне твердження «медіа».

Як засоби поширення масової інформації, виділяються:

- текстова чи візуальна форма на друкованих носіях (друковані медіа);
- текстова, аудіо, візуальна чи інша форма за допомогою радіомовлення, телевізійного мовлення, нелінійних аудіомедіа-сервісів, нелінійних аудіовізуальних медіа-сервісів (аудіовізуальні медіа);
- текстовий, аудіо, візуальній чи іншій формі у електронному (цифровому) вигляді за допомогою мережі Інтернет (онлайн-медіа) [17].

Однак, такі засоби поширення масової інформації як Viber та Telegram-канали у Проекті знову не згадуються. На нашу думку, доречно було б доповнити цей законопроект статтею, що визнала би Viber

та Telegram-канали та інші месенджери засобами поширення масової інформації.

Висновок: у проведеному дослідженні проаналізовано використання Viber та Telegram каналів як засобів поширення інформації крізь призму інформаційного законодавства України.

Встановлено, що законодавством України не врегульовано використання зазначених каналів для поширення як масової інформації, так і офіційної інформації органами державної влади та місцевого самоврядування, хоча їх використання не суперечать чинному законодавству.

Запропоновано доповнити Закон України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації» та проект Закону «Про медіа» нормами, що передбачатимуть поширення інформації цими каналами.

Список використаних джерел:

1. Артамонова І. М. Інтернет-ЗМІ як нова парадигма теорії української журналістики. *Соціальні комунікації сучасного світу* : наук.-теор. збірник. 2009. С. 44–47.
2. Гаман Т. В. До питання забезпечення інформацією органів державного управління. *Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права*. Хмельницький. 2004. № 4. С. 307–312.
3. Жугай В. Й., Кузнецова Т. В. Особливості Телеграм-каналів як новітніх інструментів медіа. *Вчені записки НТУ імені В.І. Вернадського*. Том 32 (71) № 6 Ч. 3 2021 режим доступу http://philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/6_2021/part_3/21.pdf
4. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>
5. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96 ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст.141.
6. Кушнір І. П. Доктринальні підходи до різноманітності інформаційних правовідносин. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. Юридичні науки*. 2017. Вип. 4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnadrscurn_2017_4_8
7. Кушнір І. П. Теоретичні та організаційні засади нормативно-правового регулювання інформаційних відносин у діяльності Державної прикордонної служби України : дис. ... докт. юрид. наук : 12.00.07. Київ. 2020. 566 с.
8. Офіційний сайт Телеграм. URL: <https://telegram.org>
9. Погорілецька А. В. Проблеми реалізації права громадян на офіційну інформацію в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету* : Серія: Право / голов. ред. Ю. М. Бисага. Ужгород : Видавничий дім «Гельветика». 2013. Т. 2. Вип. 22. Ч.1. С. 216–219.
10. Примаков К. Поняття та ознаки адміністративно-правового регулювання у сфері масової інформації в Україні. *Підприємництво, господарство і право*. Київ. 2016 . Ст. 145–150.
11. Примаков К. Семантичні і правові властивості масової інформації як об'єкту адміністративно-правового регулювання. *Інформація і право*. № 4(19). Київ. 2016. Ст. 22–28.
12. Про електронні комунікації : Закон України від 16.12.2020 р. № 1089-IX. *Офіційний вісник України*. 2021. № 6. Ст. 10.
13. Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів) : Закон України від 23.09.2021 р. № 1780-IX. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2021. № 51. Ст. 421.
14. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1992. № 48. Ст. 650.
15. Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації : Закон України від 23.09.1997 р. № 539/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1997. № 49. Ст. 299.
16. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України : Закон України від 05.10.2017 р. № 2163-VIII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2017. № 45. Ст. 403.
17. Проект Закону України «Про медіа». URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/100>
18. Телеграм-канал. Матеріал із Вікіпедії – вільної енциклопедії. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>
19. Термін «Верифікація». Матеріал із веб-сайту «Словник юа». URL: <https://slovnuk.ua>